

Utlåtande 2010:128 RIII (Dnr 311-1640/2010)

**Detaljplan för Plankan 24 i stadsdelen Södermalm, Dp
2004-15720-54**

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 8 november 2010

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Detaljplan för Plankan 24 i stadsdelen Södermalm, Dp 2004-15720-54, antas.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Projektets målsättning är att säkerställa det omfattande behovet av bostäder i innerstaden. Ur stadsbyggnadssynpunkt kompletteras den befintliga strukturen i syfte att stärka stadsmiljön och dess urbanitet. Planförslaget innebär att en cirkulär byggnad om fem våningar placeras i mitten av det rektangulära gårdsrummet. Nya bostäder i två våningar föreslås även uppföras på den befintliga huskroppen.

Kommunfullmäktige behandlade ärendet den 8 november 2010, § 29, då ärendet minoritetsåterremitterades med krav på barnkonsekvensanalys, konsekvensanalys avseende personer med funktionsnedsättning samt samråd med de boende i området.

Beredning före minoritetsåterremiss

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsnämnden.

Beredning efter minoritetsåterremiss

Ärendet har efter kommunfullmäktiges minoritetsåterremiss remitterats till stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden konstaterar beträffande barnperspektivet att planförslagets genomförande skulle innebära att andelen grönyta endast minskar marginellt på gården och att lek- och rekreationsvärdet kvarstår. Gårdens föreslagna utformning innebär att de gröna ytorna samlas i större sammanhängande partier. Dessa kan med fördel användas för spontanlek och rekreation alternativt förses med ytterligare lekutrustning.

Vad gäller tillgänglighet konstaterar nämnden att de planerade lägenheterna kommer att uppföras med god tillgänglighet för rörelsehindrade. Tillgängligheten inom etagelägenheterna säkerställs enligt gällande norm för tillgänglighet, enligt Boverkets Byggregler, BBR.

Mina synpunkter före minoritetsåterremiss

Under åren fram till 2030 beräknas Stockholms invånarantal växa till en miljon människor i kommunen och närmare tre miljoner i den omgivande regionen. För att klara den utvecklingen behöver staden planera för framtiden och lära av de misstag som begåtts tidigare. Stockholm har en byggtradition där varje epok lagt till sin tids arkitektur till staden. Stegvis har Stockholm vuxit och blandningen av nya och gamla byggnader har blivit ett signum för staden. Dagens situation utgör inget undantag.

Nya bostäder på denna attraktiva plats i staden är ett välkommet tillskott. Det nya gårdsrummet kombinerar öppenhetens kvaliteter med en täthet som är möjlig i detta centrala och attraktiva läge på Södermalm. Totalt kompletteras stadsdelen med 119 lägenheter, varav 50 stycken är studentlägenheter. Dessutom tillskapas två mindre kommersiella lokaler. Förslaget medför ett ökat behov av rekreationsyta i kvarterets omedelbara närhet varför Kristinehovsgatans omdaning till en grön esplanad har stor betydelse.

Projektet motsvarar mycket väl vår målsättning om *Promenadstaden*, där stadsväven repareras och trygga, vackra och levande stadsrum skapas, allt utifrån den modell som visat sig bäst motsvara hur många människor vill bo.

Jag föreslår att kommunfullmäktige antar detaljplanen.

Mina synpunkter efter minoritetsåterremiss

Det är viktigt att planförslagets konsekvenser såväl för barn som för personer med funktionsnedsättning är utförligt belysta. Likaså är det angeläget att närboende och andra sakägare ges möjlighet att lämna synpunkter på planerad bebyggelse.

Den totala grönytan inom planområdet ökar något och antalet träd förblir oförändrat. Den stensatta centrala platsen rymmer en plaskdamm och platsen liksom gången som löper runt gården lämpar sig väl för cykling och skateboardåkning. Förskolegården utvecklas och kvällstid och på helgdagar kan förskolans lekplats användas av allmänheten. Tillgängligheten inom etagelägenheterna säkerställs enligt gällande norm för tillgänglighet, enligt BBR.

Som framgår av stadsbyggnadsnämndens svar på kommunfullmäktiges minoritetsåterremiss har såväl barn- som tillgänglighetsfrågor blivit grundligt behandlade inom ramen för planprocessen. Jag anser därmed att planförslaget kan antas av kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Plankarta
3. Planbeskrivning
4. Utställningsutlåtande
5. Kvalitetsprogram
6. Samrådsredogörelse
7. Genomförandebeslut
8. Miljökonsekvensbeskrivning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Tomas Rudin* (S) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Avslå föredragande borgarråds förslag.
2. Därutöver anföra följande.

Vi anser att den tänkta runda byggnaden som planeras i Plankanparken är olämplig av ett antal skäl. Kontoret beskriver själva i sitt remissvar hur den tilltänkta byggnaden förändrar ljusförhållandena för de boende. Den kommer också att försvåra rörligheten för de funktionsnedsatta som bor i kvarteret (till största delen äldre personer) främst under den fyra år långa byggtiden.

Stockholms få gröna platser byggs igen i allt större utsträckning och viktiga rekreationsplatser försvinner. De boende i kvarteret Plankan har Sveriges sämsta luftkvalitet runt omkring sig. På Hornsgatan överskrids värdena för partiklar rejält och det är förhöjd risk för astma och allergi i området. Parken i kvarteret Plankan är utmärkt planerad för barn att leka på och ger en avskild, grön plats för vuxna, både boende och förbipasserande som vill ta en paus. Vi anser att det är en skandal att byggplaner tas fram för områden som Plankan utan att ordentliga barnkonsekvensanalyser genomförs.

Vi anser inte att ytan *under* det nya huset kommer att vara en god lekyta för barnen. Det gäller även den upprustade allén vid Kristinehovsgatan som inte kan anses vara en bra lekmiljö för barnen, med biltrafik på gatan och in mot del av Brännkyrkagatan.

Tillgänglighetsfrågorna gäller inte enbart de fysiskt funktionsnedsatta med rörelsenedsättningar. Det är fortfarande alltför svagt beskrivet utifrån ett bredare handikappperspektiv.

Vi saknar också möjligheter till delaktighet från de boende i planeringsprocessen. Bara ett stenkast från Plankan, på Hornsbruksgatan, har ett lyckat arbete med community planning genomförts som borde kunna inspirera staden för arbetet med andra ombyggnads- och tillbyggnadsprojekt.

Reservation anfördes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå detaljplanen i den del som rör den cirkulära byggnaden
2. bifalla påbyggnad på befintliga husens tak på östra, västra och norra sidan
3. anföra följande

Vi anser att frågorna i minoritetsåterremissen, d v s krav på barnperspektiv, konsekvensanalys avseende personer med funktionsnedsättning samt samråd med de boende i området, fortfarande inte har beaktats.

Vi avslår den del av detaljplanen som rör uppförande av nytt cirkulärt hus i kvarteret Plankan, eftersom ingreppet i parken blir alltför stort. Parken i kvarteret Plankan är en viktig oas för de boende i kvarteret, för människor i närområdet och för många förskolebarn. Särskilt med tanke på de hårt trafikerade gatorna runt omkring kvarteret. Förutom att parken kraftigt minskas, skulle den föreslagna bebyggelsen skugga såväl den kvarvarande parken som de befintliga bostäderna. Den byggnads- och planeringshistoriska bakgrunden och det faktum att kvarteret är beläget vid en av Stockholms gator med de sämsta miljöförhållandena är starka skäl för att avstyrka all vidare planering av detta nödvändiga parkutrymme.

Vi ser däremot att det är möjligt att bygga bostäder på de befintliga husens tak på östra, västra och norra sidan, där det inte skulle innebära skuggning av gården

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Detaljplan för Plankan 24 i stadsdelen Södermalm, Dp 2004-15720-54, antas.

Stockholm den 1 december 2010

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Regina Kevius

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Tomas Rudin* (S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* och *Per Bolund* (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Karin Rågsjö* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. avslå detaljplanen
2. Därutöver anför följande.

Vi avslår helt den föreslagna bebyggelsen i Plankan 24 då det under planprocessen har framkommit många synpunkter som väger tungt emot förslaget.

Bostadshuset med dess storgård är ett av de bästa exemplen i staden, ja kanske i hela landet på miljonprogrammets byggnationer. Många har under de senaste åren förfasat sig över de bostäder som byggdes under en tioårsperiod i hela landet, hälften i småhusbebyggelse. Ett exempel på bebyggelse som är värd att bevara är just Plankan 24 på Södermalm i Stockholm.

Huset som liksom en borg omsluter parken där boende vistas och andra passerar är således unik i sitt slag. Parken upplevs som en rofylld och attraktiv lunga i staden, och dess brus hörs svagt trots att en av stadens mest trafikerade och gator, Hornsgatan ligger intill.

Bebyggelsen i parken med ett ovalt hus på pelare kommer att ha svårt att klara tillgängligheten utan att biltrafik tvingas in på gården. Idag har de befintliga bostäderna portar med ingång från gatan. I förslaget kommer den nu bilfria gården att få en gata

vilket är negativt. Den gröna parkmarken tas i anspråk. Solstudier visar att gårdens avskuggning kommer att bli avsevärd under vår och höst.

Barnperspektivet är inte tillräckligt belyst i utlåtandet. Vi anser inte att ytan *under* det nya huset kommer att vara en god lekyta för barnen. Det gäller även den upprustade allén vid Kristinehovsgatan som inte kan anses vara en bra lekmiljö för barnen, med biltrafik på gatan och in mot del av Brännkyrkagatan.

Tillgänglighetsfrågorna gäller inte enbart de fysiskt funktionsnedsatta med rörelsenedsättningar. Det är fortfarande alltför svagt beskrivet utifrån ett bredare handikappperspektiv.

ÄRENDET

Projektets målsättning är att säkerställa det omfattande behovet av bostäder i innerstaden. Ur stadsbyggnadssynpunkt kompletteras den befintliga strukturen i syfte att stärka stadsmiljön och dess urbanitet. Planförslaget innebär att en cirkulär byggnad om fem våningar placeras i mitten av det rektangulära gårdsrummet. Nya bostäder föreslås även uppföras på den befintliga huskroppens tak.

De under utställningstiden framförda synpunkterna gäller främst hur gårdens kvaliteter samt kvarterets kulturhistoriska värde påverkas av planförslaget, dels konsekvenser för boendemiljön samt konsekvenser för barnens fysiska miljö. Stor del av synpunkterna handlar även om förslagets påverkan på miljön och störningar under byggnadstiden.

Kritiken mot planförslaget utgår ifrån att förändringarna kommer att inverka menligt på den kulturhistoriskt intressanta 1960-talsbebyggelsen i kvarteret. Kvarteret Plankan uppfördes under miljonprogrammets inledande skede och karaktäriseras av ett lågt exploateringsstal och den tidens avståndstagande från det offentliga rummet. Stadsbyggnadskontoret menar att den befintliga bebyggelsens kulturhistoriska värde och helhetsverkan delvis kan säkerställas i planförslaget genom att det nya bostadshuset är upplyft på 6 meter höga pelare, vilket innebär att gården i viss mån kan upplevas i sin fulla storlek även fortsättningsvis. Kontoret anser att det föreslagna gårdsrummet kombinerar öppenhetens kvaliteter med en täthet som är möjlig i detta centrala och attraktiva läge på Södermalm.

Beträffande påverkan på gårdens rekreations- och vistelsevärden menar kontoret att planförslagets genomförande skulle innebära att andelen grönyta endast minskar marginellt på gården och att mängden lekyta är oförändrad mot befintlig situation. En särskild barnkonsekvensanalys har därför inte ansetts vara nödvändig.

Solstudier visar att skuggningen av de befintliga lägenheterna kommer att öka jämfört med dagens situation. Enligt stadsbyggnadskontorets bedömning är förändringarna acceptabla med hänsyn till att inte någon bostad bedöms förlora hela sin nuvarande tillgång på solljus. Av solstudien framgår att avskuggningen av gården, inklusive förskolans gård, blir mest påtaglig under vår- och hösteftermiddagar.

Avseende risk för insyn bedöms den vara störst i höjd med kvarterets öppningar mot Varvsgatan respektive Kristinehovsgatan där avståndet mellan byggnadskropparna är 10-12 meter. De negativa effekterna bedöms dock mildras av att samtliga berörda lägenheter är genomgående.

Beträffande buller och akustik visar studier att ljudnivåerna från vägtrafik respektive flygtrafik inte kommer att påverkas av den planerade bebyggelsen. Studien av den akustiska effekten av en cirkulär byggnad på gården visar att någon förstärkning av ljudeffekter inte kommer att erhållas.

BEREDNING FÖRE MINORITETSÅTERREMISS

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 juni 2010 att godkänna förslaget till detaljplan och överlämna det till kommunfullmäktige för antagande.

Reservation anfördes av Gunni Ekdahl m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Cecilia Obermüller (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Maria Hannäs (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller (MP), *bilaga 1*

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Projektets målsättning är att säkerställa det omfattande behovet av bostäder i innerstaden. Ur stadsbyggnadssynpunkt kompletteras den befintliga strukturen i syfte att stärka stadsmiljön och dess urbanitet. Planförslaget innebär att en cirkulär byggnad om fem våningar placeras i mitten av det rektangulära gårdsrummet. Nya bostäder föreslås även uppföras på den befintliga huskroppens tak.

De under utställningstiden framförda synpunkterna gäller främst hur gårdens kvaliteter samt kvarterets kulturhistoriska värde påverkas av planförslaget, dels konsekvenser för boendemiljön samt konsekvenser för barnens fysiska miljö. Stor del av synpunkterna handlar även om förslagets påverkan på miljön och störningar under byggnadstiden.

Kritiken mot planförslaget utgår ifrån att förändringarna kommer att inverka menligt på den kulturhistoriskt intressanta 1960-talsbebyggelsen i kvarteret. Kvarteret Plankan uppfördes under miljonprogrammets inledande skede och karaktäriseras av ett lågt exploateringsstal och den tidens avståndstagande från det offentliga rummet. Stadsbyggnadskontoret menar att den befintliga bebyggelsens kulturhistoriska värde och helhetsverkan delvis kan säkerställas i planförslaget genom att det nya bostadshuset är upplyft på 6 meter höga pelare, vilket innebär att gården i viss mån kan upplevas i sin fulla storlek även fortsättningsvis. Kontoret anser att det föreslagna gårdsrummet kombinerar öppenhetens kvaliteter med en täthet som är möjlig i detta centrala och attraktiva läge på Södermalm.

Beträffande påverkan på gårdens rekreations- och vistelsevärden menar kontoret

att planförslaget genomförande skulle innebära att andelen grönyta endast minskar marginellt på gården och att mängden lekyta är oförändrad mot befintlig situation. En särskild barnkonsekvensanalys har därför inte ansetts vara nödvändig.

Solstudier visar att skuggningen av de befintliga lägenheterna kommer att öka jämfört med dagens situation. Enligt stadsbyggnadskontorets bedömning är förändringarna acceptabla med hänsyn till att inte någon bostad bedöms förlora hela sin nuvarande tillgång på solljus. Av solstudien framgår att avskuggningen av gården, inklusive förskolans gård, blir mest påtaglig under vår- och hösteftermiddagar.

Avseende risk för insyn bedöms den vara störst i höjd med kvarterets öppningar mot Varvsgatan respektive Kristinehovsgatan där avståndet mellan byggnadskropparna är 10-12 meter. De negativa effekterna bedöms dock mildras av att samtliga berörda lägenheter är genomgående.

Beträffande buller och akustik visar studier att ljudnivåerna från vägtrafik respektive flygtrafik inte kommer att påverkas av den planerade bebyggelsen. Studien av den akustiska effekten av en cirkulär byggnad på gården visar att någon förstärkning av ljudeffekter inte kommer att erhållas.

Utlåtande

Bakgrund

I augusti 2008 uppdrog stadsbyggnadsnämnden åt kontoret att påbörja planarbete med ett förslag till detaljplan för kvarteret Plankan. Plansamråd ägde rum i maj-juni 2009.

Planförslaget innebar att en cirkulär byggnad placeras i mitten av det rektangulära gårdsrummet. Byggnaden som är fem våningar hög är upplyft på 6 meter höga pelare vilket innebär att gården i viss mån kan upplevas i sin fulla storlek även fortsättningsvis. Nya bostäder föreslogs även uppföras på den befintliga huskroppens tak. Totalt kompletteras stadsdelen med 119 lägenheter, varav 50 stycken är studentlägenheter. Dessutom tillskapas två mindre kommersiella lokaler. Planförslaget medför ett ökat behov av rekreationsyta i kvarterets omedelbara närhet varför Kristinehovsgatan omdaning från ett slitet och splittrat gaturum till en grön esplanad har stor betydelse.

I november 2009 godkände stadsbyggnadsnämnden redovisning av plansamråd och beslutade, inför utställning av planen, att i detaljplanens handlingar tydliggöra hur barnens lekbehov kan tillgodoses inom planområdet, samt att öka tillgängligheten inom den föreslagna nybyggnaden.

Inför utställningen omarbetades planförslaget på dessa punkter. Gårdens utformning bearbetades för att inrymma lekfunktioner, och genom att trapphusen i den cirkulära byggnaden kopplas direkt till det underliggande garaget har tillgängligheten förbättrats inom fastigheten. Detaljplaneförslaget var utställt under tiden 17 mars – 14 april 2010.

Inkomna synpunkter på detaljplaneförslaget

Synpunkter som inkommit under samråd och utställning och som ej tillgodosetts har främst gällt:

- att ingen bebyggelse uppförs
- att mindre omfattande bebyggelse uppförs
- att det befintliga kvarteret kulturmärks
- att Kristinehovsgatan inte förändras alternativt förändras på annat sätt
- att en särskild Barnkonsekvensanalys upprättas
- att samrådskretsen utökas

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

De under utställningstiden framförda synpunkterna gäller främst hur gårdens kvaliteter samt kvarterets kulturhistoriska värde påverkas av planförslaget, dels konsekvenser för boendemiljön, som avskuggning och insyn, samt konsekvenser för barnens fysiska miljö. Stor del av synpunkterna handlar även om förslagets påverkan på miljön, som luftföroreningar och akustik liksom störningar under byggnadstiden.

Kritiken mot planförslaget utgår ifrån att förändringarna kommer att inverka menligt på den kulturhistoriskt intressanta 1960-talsbebyggelsen i kvarteret och att en unik stadsplaneidé skulle gå förlorad. Kvarteret Plankan uppfördes under miljonprogrammets inledande skede och karaktäriseras av ett lågt exploateringsstal och den tidens avståndstagande från det offentliga rummet. Stadsbyggnadskontoret menar att den befintliga bebyggelsens kulturhistoriska värde och helhetsverkan delvis kan säkerställas i planförslaget genom att det nya bostadshuset är upplyft på 6 meter höga pelare, vilket innebär att gården i viss mån kan upplevas i sin fulla storlek även fortsättningsvis. Den kontrasterande cirkulära formen ger möjligheter att behålla öppenhet på gården. Det är kontorets uppfattning att det nya gårdsrummet kombinerar öppenhetens kvaliteter med en täthet som är möjlig i detta centrala och attraktiva läge på Södermalm.

Avsikten med kompletteringen är också att mildra kvarterets stora skala och knyta an till Södermalms småskaliga struktur med gårdsbebyggelse i syfte att skapa en attraktiv stadsmiljö och stärka urbaniteten. Med föreliggande förslag med en byggnad upplyft på pelare kan nästan hela gårdens yta alltså nyttjas trots att kvarterets lägenhetsbestånd utökas med 35 %.

Beträffande påverkan på gårdens rekreations- och vistelsevärden menar kontoret att det nya bostadshuset tar mycket liten friyta av gården i anspråk. Planförslagets genomförande skulle innebära att andelen grönyta endast minskar marginellt på gården och att stora rekreationsvärden kvarstår. Med föreslagen omdaning av Kristinehovsgatan innebär planförslaget att den totala grönytan inom planområdet ökar något och antalet träd förblir oförändrat. *Stockholms Sociotop - och grönkarta* visar att de friytor som finns inom kvarteret Plankan inte är upptagna som en viktig del av den offentliga grönstrukturen.

Enligt *Södermalms parkplan* uppfyller det aktuella området de riktlinjer, om god tillgång till lekplatser och rekreativa ytor, som fastslagits av KF i *Stockholms parkprogram*. I det utställda planförslaget har gården kompletterats med lekplatser, så att mängden lekyta och -redskap är oförändrad mot befintlig situation. Stadsbyggnadskontoret bedömer att barnens vistelseytor inte påverkas så negativt av planförslaget att

någon särskild Barnkonsekvensanalys anses vara nödvändig.

Beträffande avskuggningsproblematiken av de befintliga lägenheterna visar solstudier att skuggningen kommer att öka jämfört med dagens situation. Framför allt är det lägenheter på de lägre våningarna mot Lundagatan och Kristinehovsgatan som får mindre solinstrålning. Enligt stadsbyggnadskontorets bedömning är de aktuella förändringarna i boendemiljön acceptabla med hänsyn till att inte någon bostad bedöms förlora hela sin nuvarande tillgång på solljus eller få markant förändrat allmändagsljus.

Av solstudien framgår att avskuggningen av gården blir mest påtaglig under vår- och hösteftermiddagar. För förskolans gård bedöms totaleffekten avseende direkt sol bli negativ, tillgången till dagsljus anses dock vara tillräcklig.

Avseende risk för direkt insyn bedöms den vara störst i höjd med kvarterets öppningar mot Varvsgatan respektive Kristinehovsgatan där avståndet mellan byggnadskropparna är 10-12 meter, cirka 10 befintliga lägenheter kommer att beröras. De negativa effekterna bedöms dock mildras av att samtliga berörda lägenheter är genomgående. Ytterligare 20 lägenheter får viss ökad insyn på ett avstånd mellan 12-15 meter, även övriga befintliga lägenheter får ett kortare avstånd till motstående fasad men de negativa konsekvenserna anses inte vara betydande.

Risken för försämrad luftkvalitet på gården är liten. De tillkommande taklägenheterna bedöms få en luftkvalitet väl under normen, även gårdsrummet bedöms ligga klart under normen. Det finns en risk att luftkvaliteten utmed Hornsgatan försämrats något på grund av att det befintliga kvarteret höjs med två våningar, enligt beräkningar är denna försämring marginell.

Beträffande buller visar studier att ljudnivåerna från vägtrafik respektive flygtrafik inte kommer att påverkas av den planerade bebyggelsen. Samtliga lägenheter får högst 55 dBA på minst en sida. Avsmalmandet av öppningen mot Kristinehovsgatan kommer lokalt att sänka ljudnivån något på gården. För Kristinehovsgatan kommer det totala trafikbullret inte att öka till följd av gatans ändrade sträckning, då trafikmängden här är obetydlig.

Studien av den akustiska effekten av en cirkulär byggnad på gården visar att någon förstärkning av ljudeffekter inte kommer att erhållas. Den konvexa krökta sidan, det vill säga utsidan, ger en bredare spridning av ljudet jämfört med reflektioner mot en plan yta. På den konkava sidan fås en koncentration av ljudreflexerna, denna effekt uteblir dock då huset står upplyft på pelare.

Gällande kritiken mot Kristinehovsgatans omdaning menar stadsbyggnadskontoret att en upprustning av den slitna miljön är nödvändig för att stärka dess rekreativvärde och urbana uttryck. Kristinehovsgatans parkrum kommer att vara tillgängligt även för personer med rörelsehinder.

Angående att biltrafik medges inom kvarteret menar stadsbyggnadskontoret att denna kommer att bestå av angöring till bostäderna och bedöms som ringa.

Beträffande olägenheter under byggnadstiden menar byggherren att någon evakuering av de boende inte bedöms komma att bli nödvändig. Inte heller bedöms förskolan behöva evakueras, dock kommer förskolegården att vara avstängd under byggnadstiden.

Rörande de boendes oro för att den nya detaljplanen förhindrar en omvandling från hyresrätter till bostadsrätter vill kontoret betona att detaljplanen är utformad för att inte utgöra ett hinder för detta.

BEREDNING EFTER MINORITETSÅTERREMISS

Ärendet har remitterats till stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 november 2010 att

1. besvara frågorna i kommunfullmäktiges återremiss avseende barnperspektiv, tillgänglighet och samrådsförfarandet med kontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2010.
2. förklara paragrafen omedelbart justerad.

Reservation anfördes av vice ordföranden Teres Lindberg m.fl. (S), Cecilia Obermüller (MP) och Anders Nordenskiöld (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Teres Lindberg m.fl. (S), Cecilia Obermüller (MP) och Anders Nordenskiöld (V), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att besvara frågorna i Kommunfullmäktiges återremiss med detta utlåtande, avseende barnperspektiv, tillgänglighet och samrådsförfarandet.

Utlåtande

Planförslagets målsättning är att säkerställa det omfattande behovet av bostäder i detta centrala läge på Södermalm. Ur stadsbyggnadssynpunkt kompletteras den befintliga bebyggelsen och det storskaliga kvarterets uttryck mildras för att knyta an till Södermalms småskaliga struktur med gårdsbebyggelse. Därigenom skapas en attraktiv stadsmiljö och urbaniteten stärks.

Barnperspektiv

Gällande detaljplaneförslaget för kvarteret Plankan analyseras och redovisas dess konsekvenser för barn och ungdomar härmed.

Beträffande påverkan på gårdens rekreativ- och vistelsevärden menar stadsbyggnadskontoret att det nya bostadshuset, som är upplyft på 6 meter höga pelare, tar mycket liten friyta av gården i anspråk. Planförslagets genomförande skulle innebära att andelen grönyta endast minskar marginellt på gården och att lek- och rekreativvärde kvarstår. Med föreslagen omdaning av Kristinehovsgatan innebär planförslaget att den totala grönytan inom planområdet ökar något och att antalet träd förblir oförändrat.

Stockholms Sociotop- och grönkarta visar att de friytor som finns inom kvarteret Plankan inte är upptagna som en viktig del av den offentliga gröstrukturen. Enligt *Södermalms parkplan* uppfyller det aktuella området de riktlinjer, om god tillgång till lekplatser och rekreativa ytor, som fastslagits av Kommunfullmäktige i *Stockholms parkprogram*. Två sätt tillämpas för att analysera tillgången på parker och friytor inom ett område; kvantitativt och kvalitativt. Utöver den egna gården inom kvarteret Plankan har de boende mycket nära (inom 200 meter) och nära (inom 500 meter) till såväl kvarterspark som stadsdelspark – Högalidsparken, Skinnarviksparken och Tantolunden samt Zinkensdamms idrottsplats. En bit bort (inom 1 km) finns tillgång till natur- och friluftsområdet Långholmen.

Inom ramen för detaljplanearbetet med kvarteret Plankan genomfördes en inventering av gården i syfte att kartlägga befintliga kvaliteter beträffande grönska, rekreation och lek (*Kvarteret Plankan – En inventering och fotoregistrering av dagens situation 2009*). I planförslaget redovisas en gårdsgestaltning med lekplatser där mängden lek- yta och -redskap är oförändrad mot befintlig situation. Gårdens föreslagna utformning innebär att de gröna ytorna samlas i större sammanhängande partier, dessa kan med fördel användas för spontanlek och rekreation alternativt förses med ytterligare lekturstning. Den stensatta centrala platsen rymmer en plaskdamm, och platsen liksom omgången som löper runt gården lämpar sig väl för cykling och skateboardåkning.

Enligt planförslaget omdanas även förskolegården, dess totala yta och funktioner kommer i det närmaste att vara oförändrad. På kvällstid och på helgdagar när förskoleverksamheten är stängd är nyttjande av förskolans lekplats möjlig för allmänheten.

Av solstudien framgår att avskuggningen av gården blir mest påtaglig under vår- och hösteftermiddagar. För förskolans gård bedöms totaleffekten avseende direkt sol bli negativ, tillgången till dagsljus anses dock vara tillräcklig. Den biltrafik som medges inom kvarteret kommer att utgöras av angöring till de nya bostäderna. Angöringen via gården minimeras dock av att trapphusen nås direkt från garaget under byggnaden - och stadsbyggnadskontoret bedömer trafiken som ringa.

Sammantaget innebär förslaget att hela den slitna gårdsmiljön genomgår en omvandling för att bättre klara de anspråk som ställs i detta centrala läge, där täthet och hög kvalitet måste gå hand i hand. Stadsbyggnadskontoret anser att barnens vistelse- ytor är väl tillgodosedda i detaljplaneförslaget för kvarteret Plankan och att någon särskild Barnkonsekvensanalys därför inte är nödvändig.

Tillgänglighet

Samtliga befintliga trapphus inom kvarteret har entréer placerade mot gatan. Det befintliga huset är byggt med ett steg mellan trottoar och entréport. Detta tillgänglighetsproblem har fastighetsägaren, sedan tidigare, löst med ramper från trottoaren in i trapphusen. Tillgängligheten är således löst och kommer att vara oförändrad under byggprocessen.

Vissa trapphus har dessutom entréer från gården, under byggnadstiden kommer dessa entréer att stängas – vilket inte kommer att försämra befintliga hyresgästers tillgänglighet.

Beträffande de planerade lägenheterna kommer dessa att uppföras med god tillgänglighet för rörelsehindrade. Tillgängligheten inom etagelägenheterna säkerställs enligt gällande norm för tillgänglighet, enligt BBR. Inom etagelägenheterna kan vertikal kommunikationen vid behov tillgodoses med en hiss.

Samråd

Samrådsförfarandet under detaljplaneprocessen har följt reglerna för samråd i 5 Kap. Plan- och bygglagen.

Samrådshandlingar sändes i maj 2009 ut till länsstyrelsen, till respektive remissinstanser inom staden samt till berörda fastighetsägare och boende med begäran om synpunkter. Plansamrådet pågick under perioden 18 maj – 21 juni, 2009.

Ett allmänt samrådsmöte hölls den 28 maj på Södermalms stadsdelsförvaltning vid Medborgarplatsen. Inbjudan till allmänheten hade gått ut via affischer i området. Planförslaget fanns under perioden även utställt i Tekniska Nämndhuset och på Homs-tulls bibliotek samt på Södermalms stadsdelsförvaltning. Förslaget visades även på stadsbyggnadskontorets hemsida.

De synpunkter som framfördes under plansamrådet samt kommentarer och förslag med anledning av dessa redovisades i en *Samrådsredogörelse* (2009-11-07).

Detaljplaneförslaget ställdes ut under perioden 17 mars – 14 april, 2010. De synpunkter på förslaget som lämnades in under utställningstiden redovisades i ett *Utställningsutlåtande* (2010-05-19). Annons om utställningsutlåtandet gick ut i dagspressen.

Stadsbyggnadsnämnden godkände och beslöt, den 6 juni 2010, att överlämna planförslaget för ställningstagande i Kommunfullmäktige, i beslutsunderlaget ingick samrådsredogörelsen och utställningsutlåtandet.

RESERVATIONER M.M. FÖRE MINORITETSÅTERREMISS

Stadsbyggnadsnämnden den 10 juni 2010

Reservation anfördes av Gunni Ekdahl m.fl. (S) enligt följande.

föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå detaljplanen och om så inte sker föra planen till kommunfullmäktige för antagande.

Reservation anfördes av Cecilia Obermüller (MP) enligt följande.

föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå detaljplanen och om så inte sker föra planen till kommunfullmäktige för antagande, samt att därutöver anföra följande:

Att bygga i Plankanparken var en dålig idé redan 2003. De nya bebyggelseplanerna är ännu sämre utformade än förra gången. Nu planeras för än större ingrepp vilket ger en kraftigt försämrad boendestandard. Plankanparken är en viktig oas för de boende i kvarteret, för människor i närområdet och för många förskolebarn.

Projektet berör helt uppenbart många barn, både de i förskolan, boende i kvarteret, barn och ungdomar som passerar igenom det idag bilfria kvarteret på väg till skolan och förskolebarn från kringliggande områden. Det behövs givetvis en barnkonsekvensutredning.

Den byggnads- och planeringshistoriska bakgrunden och det faktum att kvarteret är beläget vid en av Stockholms gator med de sämsta miljöförhållandena är starka skäl för att avstyrka all vidare planering av detta nödvändiga parkutrymme.

Den älskade och uppskattade gården/parken kommer att förläggas i kraftig skugga och flertalet lägenhetsinnehavare kommer att få kraftigt försämrade ljusförhållanden i sina lägenheter.

Alla de nästan hundratalet träd (15-talet olika arter) och 1500 buskar kommer att fällas. De fjuttiga nyplanteringar som planeras är en skymf mot de boende. Hur ska dessutom något kunna växa på en evigt skuggad gård, utom möjligen mossor? Lindarna som äntligen vuxit till sig på Kristinehovsgatan ska nu fällas och ersättas med utländska arter. På vilket sätt detta förbättrar miljön är höljt i dunkel.

Boende i de 40-talet handikapplägenheter som finns kommer att få betydligt sämre möjlighet till utevistelse när det gröna parkrummet bebyggs, läggs i skugga och biltrafik leds in på gården.

Argumenten för att inte exploatera den stora innergården är så många och tydliga att det borde vara en självklarhet att området inte bör bebyggas.

Enkom en viss begränsad påbyggnad på befintliga huskroppar, skulle kunna prövas. Företrädesvis i de norra delarna där det inte skulle innebära skuggning av gården

Reservation anfördes av Maria Hannäs (V) enligt följande.

föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avbryta plansamrådet och om så inte sker föra planen till kommunfullmäktige för antagande, samt att därutöver anför följande:

Vänsterpartiet avslår förvaltningens förslag till beslut och arbetet avbryts. Skälen för detta är att det under den demokratiska planprocessen kommit så många synpunkter som väger tungt emot förslaget. Det gäller även den lokala stadsdelsnämnden.

Bostadshuset med dess storgård är ett av de bästa exemplen i staden, ja kanske i hela landet på miljonprogrammets byggnationer. Många har under de senaste åren förfasat sig över de bostäder som byggdes under en tio-årsperiod i hela landet, hälften i småhusbebyggelse. Ett exempel på bebyggelse som är värd att bevara är just Plankan 24 på Södermalm i Stockholm.

Huset som liksom en borg omsluter parken där boende vistas och andra passerar är således unik i sitt slag. Parken upplevs som en rofylld och attraktiv lunga i staden, och dess brus hörs svagt trots att en av stadens mest trafikerade och gator, Hornsgatan ligger intill.

Bebyggelsen i parken med ett ovalt hus på pelare kommer att ha svårt att klara tillgängligheten utan att biltrafik tvingas in på gården. Idag har de befintliga bostäderna portar med ingång från gatan. I förslaget kommer den nu bilfria gården att få en gata vilket är negativt. Den gröna parkmarken tas i anspråk. Solstudier visar att gårdens avskuggning kommer att bli avsevärd under vår och höst.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller (MP) enligt följande.

Det är anmärkningsvärt att majoriteten ignorerar så många människors synpunkter och argument. Det är därför också bisarrt att man försöker tvinga igenom planen på delegation i stadsbyggnadsnämnden. Det är fullständigt självklart att planen är av större allmänt intresse och därför ej kan antas på delegation av nämnd.

Vice ordföranden Teres Lindberg (S) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

RESERVATIONER M.M. EFTER MINORITETSÅTERREMISS

Stadsbyggnadsnämnden den 18 november 2010

Reservation anfördes av vice ordföranden Teres Lindberg m.fl. (S), Cecilia Obermüller (MP) och Anders Nordenskiöld (V) enligt följande.

Föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet till kontoret, att

uppdra åt kontoret att återkomma till nämnden med en barnkonsekvensanalys, samt att därutöver anföra följande:

Vi har efterfrågat en barnkonsekvensutredning i planeringen vid ett flertal tillfällen och detta har inte tillgodosetts. Inte heller nu när ärendet återremitteras så får vi någon seriös analys utöver det faktum att det finns andra parker i närheten. I själva verket så påverkas barns lekmiljö och skolväg direkt. Dels då plankanparken är ett gångstråk för barns skolväg och dels då plankanparken är en viktig lekplats för barn boende i närområdet. Att hänvisa till platser på andra sidan en av stockholms absolut värsta gator är som att hänvisa till månen. Kontoret kan väl inte på allvar mena att barn själva ska kunna gå till exempelvis Zinkensdamms IP eller till Tantolunden. Inga alternativa lektytor har redovisats på ett seriöst sätt.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Teres Lindberg m.fl. (S), Cecilia Obermüller (MP) och Anders Nordenskiöld (V) enligt följande.

Vi har efterfrågat en barnkonsekvensutredning i planeringen vid ett flertal tillfällen och detta har inte tillgodosetts. Inte heller nu när ärendet återremitteras så får vi någon seriös analys utöver det faktum att det finns andra parker i närheten. I själva verket så påverkas barns lekmiljö och skolväg direkt. Dels då plankanparken är ett gångstråk för barns skolväg och dels då plankanparken är en viktig lekplats för barn boende i närområdet. Att hänvisa till platser på andra sidan en av stockholms absolut värsta gator är som att hänvisa till månen. Kontoret kan väl inte på allvar mena att barn själva ska kunna gå till exempelvis Zinkensdamms IP eller till Tantolunden. Inga alternativa lektytor har redovisats på ett seriöst sätt.